

Republika e Kosovës
Republic of Kosovo *Qeveria – Vlada – Government*

UDHËZIM ADMINISTRATIV (MASHT) NR. 03 /2019 PËR TË USHQYERIT E SHËNDETSHËM TË FËMIJËVE NË
INSTITUCIONET EDUKATIVE ARSIMORE AFTËSUESE TË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (MEST) NO. 03 /2019 ON THE HEALTHY NUTRITION OF CHILDREN IN THE
UPBRINGING-EDUCATION AND TRAINING INSTITUTIONS OF THE PRE-UNIVERSITY EDUCATION

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MONT) BR. 03 /2019 ZA ZDRAVU ISHRANU DECE U EDUKATIVNO-OBRAZOVNIMI
INSTITUCIJAMA PREDUNIVERZITETSKOG OBRAZOVANJA

<p>Ministri i Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë, Në mbështetje të nenit 5 paragrafi 1 nënparagrafi 1.4 dhe paragrafi 16 të Ligjit për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës (Gazeta zyrtare nr. 17/16, shtator 2011), nenit 8 paragrafi 1 nënparagrafi 1.4 të Rregullores nr. 02/2011 për fushat e përgjegjësisë administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive si dhe nenit 38 paragrafit 6 të Rregullores së Punës së Qeverisë nr. 09/2011 (Gazeta zyrtare nr. 15, 12.09.2011), nxjerr:</p>	<p>Minister of Education, Science and Technology, Pursuant to Article 5 paragraph 1 sub-paragraph 1.4, and paragraph 16 of the Law on Pre-university Education in the Republic of Kosovo (Official Gazette No. 17/16, September 2011), Article 8 paragraph 1 sub-paragraph 1.4 of Regulation no. 02/2011 on the areas of administrative responsibility of the Prime Minister's Office and Ministries, as well as Article 38 paragraph 6 of the Government's Rules of Procedure no. 09/2011 (Official Gazette No. 15, 12.09.2011), issues:</p>	<p>Ministar Obrazovanja, Nauke i Tehnologije, Na osnovu član 5, stav 1, podstav 1.4 i stav 16 Zakona o preduniverzitetskom obrazovanju u Republici Kosovo (Službeni glasnik br. 17/16, septembar 2011), član 8 stav 1 podstav 1.4 Uredbe br. 02/2011 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava kao i člana 38 stav 6 Poslovnika o radu Vlade br. 09/2011 (Službeni glasnik br. 15, 12.09.2011), idaje:</p>
<p>UDHËZIM ADMINISTRATIV (MASHT) NR. 03 /2019 PËR TË USHQYERITE SHËNDETSHËM TË FËMIJËVE NË INSTITUCIONET EDUKATIVE ARSIMORE AFTËSUESE TË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR</p>	<p>ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (MEST) NO. _____ /2019 ON THE HEALTHY NUTRITION OF CHILDREN IN THE UPBRINGING-EDUCATION AND TRAINING INSTITUTIONS OF THE PRE-UNIVERSITY EDUCATION</p>	<p>ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MONT) BR. _____/2019 ZA ZDRAVU ISHRANU DECE U EDUKATIVNO-OBRAZOVNIM INSTITUCIJAMA PREDUNIVERZITETSKOG OBRAZOVANJA</p>
<p>Neni 1 Qëllimi Ky Udhëzim administrativ, ka për qëllim të përcaktojë kriteret dhe normat e të ushqyerit të shëndetshëm të fëmijëve në institucionet edukative arsimore në arsimin parauniversitar në Republikën e Kosovës.</p>	<p>Article 1 The purpose This Administrative instruction has for purpose to determine criteria and norm of healthy nutrition of children in the upbringing-education institutions of the pre-university education in the Republic of Kosovo.</p>	<p>Član 1 Cilj Ovo Administrativno uputstvo ima za cilj utvrđivanje kriterijume i norme za zdravu ishranu dece u edukativno obrazovne institucije u preduniverzitetskom obrazovanju u Republici Kosovo.</p>

<p style="text-align: center;">Neni 2 Fushëveprimi</p>	<p style="text-align: center;">Article 2 Scope</p>	<p style="text-align: center;">Član 2 Oblast delovanja</p>
<p>Dispozitat e këtij udhëzimi administrativ janë të detyrueshme për të gjitha institucionet përgjegjëse të cilat merren me të ushqyerit e shëndetshëm të fëmijëve.</p> <p style="text-align: center;">Neni 3 Përkufizimet</p> <p>1. Shprehjet e përdorura në këtë udhëzim administrativ kanë këto kuptime:</p> <p>1.1. Ushqimi i shëndetshëm, nënkupton ushqimin që i plotëson nevojat ushqyese të organizmit dhe është i sigurt.</p> <p>1.2. Ushqimi i sigurt, nënkupton ushqimin që nuk përmban materie të dëmshme për shëndetin e njeriut.</p> <p>1.3. Ushqimi cilësor, nënkupton ushqimin që përmban materie ushqyese dhe të përshtatshme për moshat e caktuara.</p> <p>1.4. Materiet ushqyese, janë proteinat, hidratet e karbonit, yndyrat, vitaminat, mineralet dhe uji.</p> <p>1.5. Pije jo të shëndetshme, janë pijet që</p>	<p>Provisions of this administrative instruction are obligatory to all responsible institutions which are dealt with healthy nutrition of children.</p> <p style="text-align: center;">Article 3 Definitions</p> <p>1. The used expressions in this administrative instruction have these meanings:</p> <p>1.1. Healthy nutrition means food that meets nutritional needs of the organism and it is safe.</p> <p>1.2. Safe food means food that does not contain substances harmful to human health.</p> <p>1.3. Qualitative food means food that contains nutrients and is suitable for certain ages.</p> <p>1.4. Nutritional supplements are proteins, carbohydrates, fats, vitamins, minerals and water.</p> <p>1.5. Unhealthy drinks are beverages</p>	<p>Odrebe ovog Administrativnog uputstva su obavezujuće za sve odgovorne institucije koje se bave zdravom ishranom dece.</p> <p style="text-align: center;">Član 3 Definicije</p> <p>1. Pojmovi koji se koriste u ovo Administrativno uputstvo imaju sledeća značenja:</p> <p>1.1. Zdrava ishrana znači ishrana koja ispunjava hranjive potrebe organizma i bezbedna je.</p> <p>1.2. Sigurna hrana znači hrana koja ne sadrži supstance koje su štetne po ljudsko zdravlje.</p> <p>1.3. Kvalitetna hrana znači hranu koja sadrži hranjive sastojke i pogodne je za određene uzrasti.</p> <p>1.4. Hranjive materije su proteini, ugljeni hidrati, masti, vitamini, minerali i voda.</p> <p>1.5. Nezdrava pica su pica koja sadrže</p>

<p>përmbajnë sheqer të rafinuar dhe pijet e gazuara energjëtike.</p> <p>1.6. IEAAAP, nënkupton Institucionet Edukative Arsimore Aftësuese të Arsimit Parauniversitar.</p>	<p>containing refined sugar and carbonated drinks, energy drinks.</p> <p>1.6. UETIPE means the Upbringing-Education Institutions of the Pre-University Education.</p>	<p>rafinirani sheqer i gazirana pica, energetska.</p> <p>1.6. EOOIPO podrazumeva Edukativno obrazovne i osposbljavajuce institucije preduniverzitetskog obrazovanja</p>
<p>Neni 4</p> <p>Përgjegjësitë e Ministrisë së Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë – MASHT</p> <p>1. Promovon dhe përkrah shëndetin e mirë dhe mirëqenien e fëmijëve në IEAAAP.</p> <p>2. Planifikon, përkrah dhe koordinon aktivitetet trajnuese dhe aftësuese, në bashkëpunim me Drejtoritë Komunale për Arsimit dhe institucionet tjera, për të ushqyerit e shëndetshëm në nivel të institucioneve parashkollore, shkollë e më gjerë: subjekte arsimore, prindër, shoqëri civile.</p> <p>3. Bashkëpunon me institucionet relevante si:</p> <p>3.1. Ministria e Shëndetësisë;</p> <p>3.2. Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike të Kosovës;</p> <p>3.3. Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës;</p> <p>3.4. Drejtoritë Komunale të Arsimit;</p>	<p>Article 4</p> <p>Responsibilities of the Ministry of Education, Science and Technology - MEST</p> <p>1. Promotes and supports the good health and well-being of children at UETIPE.</p> <p>2. It plans, supports and coordinates training and training activities, in cooperation with the Municipal Education Directorate and other institutions, for healthy nutrition at the level of pre-school institutions and beyond: educational subjects, parents, civil society.</p> <p>3. Cooperates with relevant institutions like:</p> <p>3.1. Ministry of Health,</p> <p>3.2. National Public Health Institute of Kosova,</p> <p>3.3. Agency of Food and Veterinary,</p> <p>3.4. Municipal Education Directorate,</p>	<p>Član 4</p> <p>Odgovornosti Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnologije – MONT-a</p> <p>1. Promoviše i podržava dobro zdravlje i dobrobit dece u EOOIPO-u.</p> <p>2. Planira, podržava, koordinira, aktivnosti obuke i osposbljavanja, u saradnji sa Opštinskim direktorijatima za obrazovanje, drugim institucijama, za zdravu ishranu na nivou predškolskih institucija, škole i šire: obrazovni subjekti, roditelji, civilno društvo .</p> <p>3. Saradnja sa relevantnim institucijama kao što su:</p> <p>3.1 Ministarstvo zdravlja;</p> <p>3.2 Nacionalni institut za javno zdravlje Kosova.</p> <p>3.3. Agencija za hranu i veterinu,</p> <p>3.4. Opštinski direktorijat za obrazovanje,</p>

<p>3.5. Drejtoritë Komunale të Shëndetësisë;</p> <p>3.6. Organizatat joqeveritare (OJQ-të) dhe palët me interes në këtë fushë.</p> <p>4. Inspektor, mbikëqyr, zbaton dhe monitoron të gjitha IEAAAP publike private dhe IP me bazë në komunitet për zbatimin e këtij udhëzimi administrativ konform legjislacionit në fuqi.</p> <p>5. Publikon dhe shpërndan menutë e miratuara nga Ministria e Shëndetësisë në të gjitha nivelet dhe IEAAAP.</p> <p>6. MASHT-i, obligohet që ta përcjellë këtë udhëzim administrativ në të gjitha institucionet përgjegjëse sipas legjislacionit në fuqi.</p>	<p>3.5. Municipal Health Directorate,</p> <p>3.6. Non-government organizations (NGOs) and parties of interest in this area.</p> <p>4. Inspects, supervises, implements and monitors all public and private UETIPE and IP community-based for implementation of this Administrative instruction, conform legislation in force.</p> <p>5. Publishes and distributes the approved menus by the Ministry of Health in all UETIPE levels.</p> <p>6. MEST is obliged to follow this Administrative Instruction in all responsible institutions according to the legislation in force.</p>	<p>3.5. Opštinski direktorijat zdravlja,</p> <p>3.6. NVO i strane zainteresovane za ovu oblast.</p> <p>4. Vrš i inspekciju, nadgleda, sprovodi i prati sve javne i privatne EOOIPO i IP sa osnovom u zajednici za sprovođenje ove Administrativne uredbe u skladu sa važećim zakonima.</p> <p>5. Objavljuje i distribuira meni koje je odobrilo Ministarstvo zdravlja na svim nivoima i EOOIPO.</p> <p>6. MONT je obavezan da prenese ovo administrativno uputstvo svim odgovornim institucijama u skladu sa važećim zakonima.</p>
<p>Neni 5</p> <p>Përgjegjësitë e Ministrisë së Shëndetësisë – MSH</p> <p>1. Ruajtjen dhe përparimin e mënyrave të shëndosha të jetesës nëpërmjet promovimit shëndetësor dhe aktiviteteve edukative me qëllim të ngritjes së vetëdijes shëndetësore të fëmijëve, nxënësve dhe prindërve të tyre.</p> <p>2. Profesionistët shëndetësorë, profesionistët tjerë të fushës përkatëse, personeli i trajnuar për edukim shëndetësor, kanë obligim të</p>	<p>Article 5</p> <p>Responsibilities of the Ministry of Health – MH</p> <p>1. Ministry of Health is obliged to maintain and the promotion of healthy lifestyles through health promotion and educational activities in order to raise health awareness of children, students and their parents.</p> <p>2. Health professionals, other professionals in the respective field, trained health education personnel, are obliged to organize and</p>	<p>Član 5</p> <p>Odgovornosti Ministarstva zdravlja - MZ</p> <p>1. Dužno je da čuva i promovise zdrav način života kroz promociju zdravlja i edukativno-obrazovne aktivnosti u cilju podizanja svesti o zdravlju dece, učenika i njihovih roditelja.</p> <p>2. Stručnjaci za zdravlje, drugi stručnjaci iz relevantne oblasti, osoblje obučavano za zdravstvenu edukaciju su obavezni da</p>

<p>organizojnë dhe zbatojnë aktivitetet e promovimit dhe edukimit shëndetësor me qëllim të përparimit të shëndetit, përmirësimit të kualitetit të jetës dhe zvogëlimit apo eliminimit të faktorëve që ndikojnë negativisht në shëndetin e fëmijëve.</p> <p>3. Ministria e Shëndetësisë përmes Institutit Kombëtar të Shëndetësisë Publike të Kosovës, në bashkëpunim me MASHT-in dhe institucionet e tjera relevante, harton udhëzuesit dhe menutë për të ushqyerit e shëndetshëm në të gjitha nivelet e arsimit parauniversitar.</p>	<p>implement health promotion and education activities in order to improve health, to improve the quality of life and reduce or eliminate factors that adversely affect children's health.</p> <p>3. Ministry of Health through the National Public Health Institute of Kosovo, in cooperation with MEST and other relevant institutions develop guidelines and menus for healthy nutrition at all levels of pre-university education.</p>	<p>organizuju i sprovode aktivnosti promovisanja i zdravstvena edukacija u cilju poboljšanje zdravlja, poboljšanje kvaliteta života i smanjenje ili eliminiranje faktora koji negativno utiču na zdravlje dece.</p> <p>3. Ministarstvo zdravlja preko Nacionalnog instituta za javno zdravlje Kosova, u saradnji sa MONT-om i drugim relevantnim institucijama, sastavlja smernice i meni za zdravu ishranu na svim nivoima preduniverzitetskog obrazovanja.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 6</p> <p style="text-align: center;">Përgjegjësitë e Institutit Kombëtar të Shëndetësisë Publike të Kosovës – IKSHPK</p> <p>1. IKSHPK, e analizon dhe vlerëson gjendjen shëndetësore dhe shkallën e ushqyeshmërisë së popullatës dhe njëkohësisht propozon masat adekuate për përparimin e ushqyeshmërisë dhe shëndetit.</p> <p>2. IKSHPK, në përputhje me legjisllacionin në fuqi, ndërmerr veprime profesionale dhe rekomandon institucionet përkatëse për eliminimin e mangësive të zbuluara dhe efektet e dëmshme në shëndet.</p>	<p style="text-align: center;">Article 6</p> <p style="text-align: center;">Responsibilities of the National Public Health Institution of Kosovo – NPHIK</p> <p>1. NHIK analyses and assesses the health condition and the population nutrition degree and at the same time proposes adequate measures for the advancement of nutrition and health.</p> <p>2. NHIK in accordance with the legislation in force undertakes professional actions and recommends appropriate institutions for the elimination of detected deficiencies and harmful effects on health.</p>	<p style="text-align: center;">Član 6</p> <p style="text-align: center;">Odgovornosti Nacionalnog Instituta za javno zdravlje Kosova – NIJZK</p> <p>1. NIJZK analizira i procenjuje zdravstveno stanje i stepen ishrane stanovništva i istovremeno predlaže adekvatne mere za unapređenje ishrane i zdravlja.</p> <p>2. NIJZK u skladu sa važećim zakonima preduzima profesionalne radnje i preporučuje odgovarajućim institucijama za otklanjanje nedostataka.</p>

<p style="text-align: center;">Neni 7 Roli i Agjencisë të Ushqimit dhe Veterinarisë – AUV</p> <p>1. Mbikëqyrë dhe përkrah zbatimin e këtyj udhëzimi administrativ në përputhje me legjislacionin në fuqi për fushën e ushqimit.</p> <p>2. Për zgjidhjen e parregullsisve bashkëpunon me institucionet tjera relevante.</p>	<p style="text-align: center;">Article 7 Role of the Agency of Food and Veterinary - AVF</p> <p>1. Oversees and supports implementation of this Administrative instruction in compliance with legislation in force for the nutrition area.</p> <p>2. For solution of irregularities cooperates with other relevant institutions.</p>	<p style="text-align: center;">Član 7 Uloga Agencije za hranu i veterinu – AHV</p> <p>1. Nadzire i podržavati sprovođenje ove Administrativne uredbe u skladu sa važećim zakonima u oblasti hrane.</p> <p>2. Za rešavanjem nepravilnosti, saraduje sa drugim relevantnim institucijama.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 8 Roli i Drejtorive Komunale për Arsimit – DKA</p> <p>1. Mbikëqyrë dhe siguron që institucionet arsimore parashkollore publike, private dhe me bazë në komunitet të zbatojnë këtë udhëzim administrativ.</p> <p>2. Të ketë hapësirën fizike të paraparë sipas projektit të objektit që i plotësojnë kushtet sipas udhëzuesit për norma dhe standarde të ndërtesave shkollore si:</p> <p>2.1 Hapësirën për shumë qëllime me infrastrukturën përkatëse për ushqim, të plotësuar me inventarizimin e nevojshëm, brenda institucioneve arsimore;</p> <p>2.2 Në rastet kur në objekte mungon</p>	<p style="text-align: center;">Article 8 Role of the Municipal Education Directorate – MED</p> <p>1. Oversees and ensures that public, private pre-school educational and community-based institutions implement this Administrative Instruction.</p> <p>2. To have the physical space foreseen by the project of the facilities that meet the conditions according to the instructions for norms and standards of school facilities such as:</p> <p>2.1. Space for many purposes with appropriate food infrastructure, filled with necessary inventory, within educational institutions.</p> <p>2.2. In cases of facilities where there are no</p>	<p style="text-align: center;">Član 8 Uloga Opštinskih Direktorijata za obrazovanje – ODO</p> <p>1. Nadzire i obezbeđuje da predškolske obrazovne javne, privatne institucije i sa osnovom u zajednici sprovode ovo Administrativno uputstvo.</p> <p>2. Da ima fizički prostor predviđen za projekat objekata koji ispunjavaju zahteve u skladu sa normama i standardima školskih zgrada kao što su:</p> <p>2.1. Višenamenski prostor sa odgovarajućom infrastrukturom za hranu, dodatnasa potrebnim inventarima, u okviru obrazovnih instituciji.</p> <p>2.2. U slučajevima u kojima nema</p>

<p>hapësira për shumë qëllime, propozon një hapësirë të improvizuar për shumë qëllime që ka gjendje të mirë higjienike dhe të shëndetshme, ku fëmijët mund të konsumojnë ushqimin e marrë nga shtëpia apo ushqimin e shëndetshëm të ofruar nga institucioni përkatës, në përputhje me kriteret dhe me pëlqim të inspektoratit sanitar.</p>	<p>multipurpose spaces, proposes an improvised space as a multipurpose space that has good hygienic and healthy condition, where children can consume home-made food or healthy food provided by the relevant institution, in accordance with the criteria and with the consent of the sanitary inspectorate.</p>	<p>višenamenskih prostoriya predlaže određeni prostor improvizovan kao višenamensku prostoriyu koja je u dobro higijensko stanje i zdravo, gde deca mogu konzumirati hranu koju ponose od kuće ili zdrava hrana koju nudi relevantna institucija, u skladu sa kriterijumima i uz saglasnost inspektora.</p>
<p>3. Inicicion dhe realizon aktivitetet vetëdijuesese për edukim dhe promovim shëndetësor në bashkëpunim me institucionet relevante.</p>	<p>3. Initiates and carries out awareness raising activities for education and health promotion in cooperation with relevant institutions.</p>	<p>3. Inicira i organizuje aktivnosti za podizanje svesti i promoviranje zdravlja u saradnji sa relevantnim institucijama.</p>
<p>4. Planifikon dhe realizon vizitat sistematike të fëmijëve në institucionet edukative arsimore në bashkëpunim me Drejtoritë e Shëndetësisë dhe Qendrat Kryesore të Mjekësisë Familjare.</p>	<p>4. Plans and realizes systematic visits of children at the upbringing-educational institutions in cooperation with Health Directorates and Main Family Medicine Centre.</p>	<p>4. Planira i realizuje sistematsku posetu deci u edukativno-obrazovnim institucijama u saradnji sa Direktorijatom zdravlja i Glavni Centri porodične medicine.</p>
<p>5. Përcjellë raportet nga vizitat sistematike të fëmijëve në IKSHPK, Ministri të Shëndetësisë dhe në Ministrinë e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë.</p>	<p>5. Conveys reports from systematic visits of children to NIPHK, the Ministry of Health and to the Ministry of Education, Science and Technology.</p>	<p>5. Dostavlja izveštaje sistematskih poseta dece NIJK, Ministarstvu zdravlja i Ministarstvu obrazovanja, nauke i tehnologije.</p>
<p>6. Përkrah dhe zbaton ngritjen e kapaciteteve të stafit edukativo-arsimor dhe shërbimeve profesionale, për promovimin e të ushqyerit të shëndetshëm në institucionet edukativo-arsimore.</p>	<p>6. Supports and implements the capacity building of the upbringing-educational staff and professional services for the promotion of healthy nutrition in educational institutions.</p>	<p>6. Podržava i sprovodi povećanje kapaciteta edukativno – obrazovnog kadra i profesionalnih usluga, za promovisanje zdrave hrane u deukativno-obrazovnim institucijama.</p>

Neni 9 Përgjegjësitë e drejtorit të institucionit edukativo-arsimor	Article 9 Responsibilities of the Director of the Upbringing-Educational Institution	Član 9 Odgovornosti Direktorijata edukativno - obrazovne institucije
<p>1. Planifikon, koordinon, promovon, zbaton dhe monitoron aktivitetet e organeve të institucioneve parashkollë shkollës në parandalim të kequshqyerjes konform udhëzimit administrativ.</p> <p>2. Bashkëpunon me edukatorë/ mësimdhënësit dhe stafin profesional për identifikimin e nevojave dhe marrjen e masave për të ushqyerit e shëndetshëm.</p> <p>3. Siguron që promovimi apo të ushqyerit e shëndetshëm në institucione, të jetë i planifikuar në:</p> <p>3.1. Planin zhvillimor të institucionit edukativo-arsimor;</p> <p>3.2. Aktivitetet kurrikulare dhe ndërkurrikulare: planifikimet vjetore, semestrale;</p> <p>3.3. Jashtëkurrikulare: projekte të ndryshme, ligjërata, debate, etj.</p> <p>4. Ndalojnë promovimin, reklamimin dhe shitjen e ushqimeve jo të shëndetshme brenda hapësirave të institucioneve edukative arsimore.</p>	<p>1. Plans, coordinates, promotes, implements and monitors activities of preschool institution bodies of the school in preventing malnutrition conform the administrative instruction.</p> <p>2. Cooperates with educators/teachers and the professional staff to identify needs and take measures for healthy nutrition.</p> <p>3. Ensures that promotion or healthy nutrition in institutions, be planned on:</p> <p>3.1. Development plan of the upbringing-educational institution;</p> <p>3.2. Curricular and inter-curricular activities: annual, semi-annual planning.</p> <p>3.3. Extracurricular: various projects, lectures, debate etc.</p> <p>4. Prohibit the promotion, advertising and sale of unhealthy foods within the areas of upbringing-educational institutions.</p>	<p>1. Planira, koordinira, promovise, implementira i nadzire aktivnosti organa predškolskih institucija škole u sprečavanju loše ishrane u skladu sa administrativnom uredbom.</p> <p>2. Saraduje sa vaspitačima/nastavnicima i profesionalno osobe u identifikaciji potreba i preduzimanje mera za zdravu ishranu.</p> <p>3. Obezbeđuje promovisanje ili zdravu ishranu u institucijama, da bude planirano u:</p> <p>3.1. Razvojnem plani edukativno - obrazovnoim institucijama;</p> <p>3.2. Kurikularne i interkurikularne aktivnosti: godišnja planiranja, semestralna.</p> <p>3.3. Van kurikularne: različite projekte, predavanja, debate, itd.</p> <p>4. Zabranjeno je promovisanje, reklamiranje i prodaje nezdrave hrane unutar prostorija edukativno-obrazovne institucije.</p>

<p style="text-align: center;">Neni 10</p> <p style="text-align: center;">Përgjegjësitë e edukatorëve dhe mësimitshësve</p>	<p style="text-align: center;">Article 10</p> <p style="text-align: center;">Responsibilities of the educators and teachers</p>	<p style="text-align: center;">Član 10</p> <p style="text-align: center;">Odgovornosti vaspitača i nastavnika</p>
<p>1. Edukatorët dhe mësimitshësit janë pjesë e planifikimeve dhe realizimeve të:</p> <p>1.1. Planit vjetor të punës për promovimin e ushqimit të shëndetshëm sipas udhëzuesve;</p> <p>1.2. Inkurajon fëmijët/nxënësit për të marrë me vete ushqimin e përgatitur në shtëpi;</p> <p>1.3. Inkurajon fëmijët/nxënësit për të përdorur ushqime të shëndetshme;</p> <p>1.4. Promovon përdorimin e ujit si pije më e shëndetshme.</p> <p>2. Bashkëpunon me të gjitha palët e interesit brenda institucioneve si dhe me prindër për promovimin dhe përdorimin e të ushqyerit e shëndetshëm.</p>	<p>1. Educators and teachers are part of planning and implementations of the:</p> <p>1.1. Annual work plan for promotion of healthy food according to instructions;</p> <p>1.2. Encouraging children/students to take home prepared meals.</p> <p>1.3. Encouraging children/students to use healthy foods.</p> <p>1.4. Promoting the use of water as the most healthy drink;</p> <p>2. Cooperates with all stakeholders within institutions as well as with parents for the promotion and use of healthy nutrition.</p>	<p>1. Vaspitači i nastavnici su deo planiranja i realizacije:</p> <p>1.1. Godišnjeg plana rada za promovisanje zdrave ishrane prema uputstvima;</p> <p>1.2. Podstiču decu/učenike da ponesu sa sobom hranu pripremljenu kući;</p> <p>1.3. Podstiče decu/učenike da koriste zdravu hranu;</p> <p>1.4. Promoviraju upotrebu zdrave vode za piće.</p> <p>2. Saraduje sa svim interesnim stranama unutar institucije kao i roditelje za promovisanje i upotrebu zdrave ishrane.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 11</p> <p style="text-align: center;">Përgjegjësitë e Këshillit drejtues të institucioneve edukativo-arsimore</p> <p>Shqyrton, për krahas, sugjeron, miraton dhe promovon programet dhe aktivitetet për të ushqyerit e shëndetshëm.</p>	<p style="text-align: center;">Article 11</p> <p style="text-align: center;">Responsibilities of the Steering Council of the upbringing-educational institutions</p> <p>Reviews, supports, suggest, adopt and promote programs and activities for healthy nutrition.</p>	<p style="text-align: center;">Član 11</p> <p style="text-align: center;">Odgovornosti Upravnog Saveta edukativno - obrazovne institucije</p> <p>Razmatra, podržava, sugeriira odobrava i promovira programe i aktivnosti zdrave ishrane.</p>

<p>Neni 12 Përgjegjësitë e Këshillit të prindërve</p> <p>Bashkëpunon dhe përkrah organet e institucioneve edukativo-arsimore, - edukatorë/mësimdhënësit, si dhe palët e tjera të interesit për zbatimin e këtij udhëzimi administrativ për të ushqyerit e shëndetshëm.</p>	<p>Article 12 Responsibilities of the parent's council</p> <p>Cooperates and supports upbringing-educational institutions bodies, educators / teachers and other stakeholders for the implementation of this Administrative Instruction on Healthy Nutrition.</p>	<p>Član 12 Odgovornosti Saveta roditelja</p> <p>Saraduje i podržava organe edukativno-obrazovne institucije, - vaspitače/nastavnike, kao i druge interesne strane za sprovođenje ove administrativne uredbe o zdravoj ishrani.</p>
<p>Neni 13 Përgjegjësitë e Këshillit të nxënësve</p> <p>1. Përkrah organet e shkollës, mësimdhënësit për promovimin e ushqimit të shëndetshëm sipas udhëzuesve.</p> <p>2. Inkurajon nxënësit bashkëmohatarë për të marrë ushqimin e përgatitur në shtëpi.</p> <p>3. Inkurajon nxënësit bashkëmohatarë për të mos konsumuar ushqime dhe pije jo të shëndetshme.</p>	<p>Article 13 Responsibilities of the students council</p> <p>1. Support school authorities, teachers to promote healthy food according to the guidelines.</p> <p>2. Encourages peer students to get home-made food.</p> <p>3. Encourages peer students not to consume unhealthy foods and drinks.</p>	<p>Član 13 Odgovornosti Saveta učenika</p> <p>1. Podržavaju školske organe, nastavnike u promovisanju zdrave ishrane prema uputstva;</p> <p>2. Podstiču učenike vršnjake da uzimaju hranu pripremljenu kući;</p> <p>3. Podstiču učenike vršnjake da ne konzumiraju nezdravu hranu i piće.</p>
<p>Neni 14 Masat ndëshkimore</p> <p>Masat ndëshkimore ndaj mosrespektuesve të këtij udhëzimi administrativ, do të ndërmerren në pajtim me legjislacionin në fuqi nga institucionet kompetente, varësisht prej shkëlqes</p>	<p>Article 14 Punitive measures</p> <p>Punitive measures against persons disrespect to this Administrative Instruction will be undertaken in accordance with the legislation in force by the competent institutions, depending</p>	<p>Član 14 Kaznene mere</p> <p>Kaznene mere o nepoštovanju ove administrativne uredbe, biće preduzete mere u skladu sa važećim zakonima od strane nadležne institucije u zavisnosti od prekršaja ovog</p>

<p>apo mosrespektimit të këtij Udhëzimi administrativ.</p> <p>Neni 15 Hyrja në fuqi</p> <p>Ky Udhëzim administrativ hyn në fuqi 7 (shtatë) ditë pas nënshkrimit të tij nga Ministri.</p> <p>Shyqiri Bytyqi Ministër</p> <p>Datë: 20 / 03 / 2019</p>	<p>on the violation or non-compliance with this Administrative Instruction.</p> <p>Article 15 Entry into force</p> <p>This Administrative Instruction enters into force 7 (seven) days after its signature by the Minister</p> <p>Shyqiri Bytyqi Minister</p> <p>Date: / /</p>	<p>Administrativnog uputstva</p> <p>Član 15 Stupanje na snagu</p> <p>Ova Administrativna uredba stupa na snagu 7 (sedam) dana nakon njenog potpisivanje od strane ministra.</p> <p>Shyqiri Bytyqi Ministar</p> <p>Dat: / /</p>
---	--	--